

Sygn. akt IIIRC 73/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 30 czerwca 2015 roku

Sąd Rejonowy w Kozienicach III Wydział Rodzinny i Nieletnich :

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSR Anna Miłosz

Protokolant: str. sekr. sąd. A. L.

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 29 czerwca 2015 roku w K.

sprawy z powództwa M. G.

przeciwko Z. G. (1)

o zmianę orzeczenia w zakresie obowiązku alimentacyjnego przez jego podwyższenie

I. alimenty od pozwanego Z. G. (1) na rzecz M. G. podwyższone wyrokiem Sądu Okręgowego w Radomiu z dnia 17 września 2012 roku w sprawie sygn. akt IC 389/11, podwyższa z dnia 10 kwietnia 2015 roku, z kwoty 800 zł (słownie: osiemset złotych) miesięcznie do kwoty po 900 zł (słownie: dziewięćset złotych) miesięcznie, płatne do 15-go każdego miesiąca z ustawowymi odsetkami w przypadku uchybienia terminu płatności którejkolwiek z rat;

II. w pozostałym zakresie powództwo oddala;

III. wyrokowi w punkcie pierwszym nadaje rygor natychmiastowej wykonalności;

IV. nakazuje ściągnąć od Z. G. (1) na rzecz Skarbu Państwa Sądu Rejonowego w Kozienicach kwotę 60 zł (słownie: sześćdziesiąt złotych) tytułem nieuiszczonej części opłaty od pozwu

oraz z powództwa wzajemnego Z. G. (1)

przeciwko M. G.

o zmianę orzeczenia w zakresie obowiązku alimentacyjnego przez jego obniżenie

I. oddala powództwo

SSR Anna Miłosz

Sygn. akt IIIRC 73/15

UZASADNIENIE

Powódka M. G. pozwem z 10 kwietnia 2015r. wniosła o podwyższenie alimentów od pozwanego Z. G. (1), zasądzonych wyrokiem Sądu Okręgowego w Radomiu sygn. akt I C 389/11, z kwoty po 800 zł miesięcznie do kwoty po 1600 zł miesięcznie płatnych do 15 –go dnia każdego miesiąca wraz z ustawowymi odsetkami w razie uchybienia terminu płatności którejkolwiek z rat.

W uzasadnieniu podniosła, że od 2011r. toczy się postępowanie o podział majątku wspólnego stron. Pozwany zażądał od powódki opuszczenia domu, w którym zamieszkiwała od 30 lat, a który stanowi jego majątek osobisty. Pozwany

wniósł o eksmisję powódki i zażądał wynagrodzenia za bezumowne korzystanie z nieruchomości. W związku z tym, a także z uwagi na groźbę powódka wynajęła mieszkanie. Powódka nie ma innych dochodów. Pogorszył się również jej stan zdrowia (pozew k- 2-3).

Pozwany Z. G. (1), reprezentowany przez pełnomocnika radcę prawnego A. G. (1), wniósł o oddalenie powództwa w całości i zasądzenie kosztów procesu. Wniósł powództwo wzajemne o obniżenie alimentów do kwoty po 500 zł miesięcznie na rzecz powódki /pозwanej wzajemnie/ M. G. i zasądzenie kosztów procesu.

W uzasadnieniu podniesiono, że sytuacja powódki nie uległa zmianie. Pozwany został zmuszony do wynajęcia mieszkania, ponieważ powódka zajmuje od chwili rozvodu nieruchomość należąca do pozwanego. W ocenie pozwanego nie ma potrzeb, aby powódka wynajmowała mieszkanie. W toku postępowania o podział majątku strony doszły do porozumienia, w wyniku, którego powódka miałaby otrzymać nieruchomości wraz z nasadzeniami, budynkiem mieszkalnymi budynkami gospodarczymi oraz papiery wartościowe o wartości 200 000 zł. Pozwany nie ograniczał powódce dostępu do nieruchomości. Pozwany /powód wzajemny/ założył rodzinę. Wychowuje małoletniego syna O. oraz dwie małoletnie córki żony z pierwszego małżeństwa. Pozwany ma potrącaną łącznie kwotę 1781,58 zł (tj. alimenty, składki, ubezpieczenie, kasa zapomogowo- pożyczkowa). Pobiera wynagrodzenie 2218 zł, ponosi koszty związane z opłatami, wyżywieniem, lekami, opłatą z przedszkole. Powód wraz z żoną dysponuje kwotą 3418 zł miesięcznie, przy czym znaczącą częścią budżetu są alimenty na rzecz córek żony powoda. Z. G. (2) ponosi też koszt utrzymania gospodarstw rolnego łącznie 11 000 zł rocznie (odpowiedź na pozew i pozew wzajemny k-13-17).

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Małżeństwo Z. G. (1) i M. G. zostało rozwiązane przez rozwód z winy Z. G. (1) wyrokiem Sądu Okręgowego w Radomiu z dnia 17 września 2012r. w sprawie IC 389/11. Alimenty na rzecz powódki zostały podwyższone do kwoty po 800 zł miesięcznie. Wyrok ten uprawomocnił się w dniu 13 maja 2013r. na skutek oddalenia apelacji Z. G. (1) (wyrok Sądu Okręgowego w Radomiu k- 76 akt I C 389/11 z uzasadnieniem k- 78-80, wyrok Sądu Apelacyjnego z dnia 13 maja 2013r. w sprawie I ACa 806/12 k- 95 akt I C 389/11).

M. G. ma 53 lata. Z zawodu jest kontrolerem jakości. Od 4 marca 2015r. wynajmuje mieszkanie. Za wynajem płaci 720 zł, 120 zł czynszu, opłaty licznikowe (umowa najmu k- 50-51). Koszt utrzymania mieszkania wynosi 900zł. Na leki przeznaczona 200 zł miesięcznie. Nie ma innych dochodów poza alimentami. Pożycza pieniądze na bieżące utrzymanie, korzysta z pomocy dzieci, które kupują jej jedzenie. Po rozwodzie leczy się na nerwicę serca, astmę oskrzelową (raport próby wysiłkowej z 27.03.2015r. k- 45, karta informacyjna leczenia szpitalnego k- 46- 47, 62, zaświadczenie lekarskie k- 42- 43). Przyjmuje leki na uspokojenie. Jej sytuacja zdrowotna i finansowa pogorszyła się od czasu toczących się spraw pomiędzy stronami (zeznania świadka A. W. (1) k- 94v). Nie ma majątku osobistego. W okresie od października 2014r. do grudnia 2014r. została objęta terapią dla kobiet doznających przemocy w środowisku rodzinnym (zaświadczenie k- 48). Jest zarejestrowana jako bezrobotna (zaświadczenie k- 41). Nie korzysta z żadnego składnika majątkowego (okoliczność bezsporna).

Podejmowała wysiłki, aby znaleźć pracę, jest zapisana na szkolenie aktywacyjne, podejmowała prace dorywcze sezonowe np. zbiorze ogórków. Nie może dźwigać, ani pracować z detergentami z uwagi na astmę. (zeznania powódki k- 95-i v, k- 53v- 54).

Z. G. (1) ma 50 lat, z zawodu jest spawaczem. Pozostaje w związku małżeńskim z A. G. (2). Wychowuje syna O. urodzonego (...) Ponadto zamieszkuje z dwiema córkami jego żony z pierwszego małżeństwa S. w wieku 15 lat i N. w wieku 13 lat (zeznania pozwanego k- 95v – 96, 54 i v). Jest zatrudniony w (...) sp. Z o.o. w Ś. na czas nieokreślony. Zarabia kwotę 4310,40 zł netto. - kwiecień 2015r. W marcu pobrał 4477,93 zł netto, luty 4856,27 zł netto. Prowadzi gospodarstwo rolne w C.. Od 6 kwietnia 2015r. przebywa również w domu w C. wraz z rodziną. (zeznania świadka A. W. (1) k- 94v). W 2014r. pobrał kwotę 13 975,87 zł z tytułu płatności obszarowych OB oraz płatności (...) 2373,54 zł (zaświadczenie k- 76). Ponadto pobiera premię roczną, nagrody z okazji dania energetyka (zaświadczenie k- 37 wraz z raportem k- 38-40).

W 2015r. spłacił w całości kredyt w kwocie 60 000 zł na zakup gospodarstwa. (harmonogram spłaty k- 82-83) Wynajmuje mieszkanie w K., którego koszt wynosi 1100 zł miesięcznie (umowa najmu k- 81). Opłaca rachunki za gaz, energię wodę. Leczy się na nadciśnienie., przepuklinę kręgosłupa. Wydaje 100 zł miesięcznie na leki.

Żona pozwanego nie pracowała przed zawarciem małżeństwa. Z zawodu jest sprzedawcą. Nie prowadzi gospodarstwa rolnego, działalności gospodarczej, pobiera alimenty na rzecz córek. Nie jest zarejestrowana w PUP jako bezrobotna. (zeznania pozwanego k- 95v – 96, 54 i v).

W Sądzie Rejonowym w Kozienicach w sprawie I Ns 551/11 toczy się postępowanie o podział majątku wspólnego stron. Toczy się pertraktacje ugodowe. W skład tego majątku wchodzi gospodarstwo rolne o pow. 7,16 ha w miejscowości Chinów, gmina K. oznaczone jako działki nr (...) (zabudowana budynkiem mieszkalnym i budynkami gospodarczymi) o łącznej wartości 1 800 000 zł, a także akcje (...) SA w ilości 6000, jednostki funduszu (...) SA, środki OFE o łącznej wartości 200 000 zł. (okoliczność bezsporna, protokół rozprawy w sprawie I NS 551/11 k- 30).

Ponadto pozwany jest właścicielem nieruchomości rolnej o pow. 3,16 ha położonej w miejscowości Chinów zabudowanej budynkiem mieszkalnym i budynkami gospodarczymi, stanowiącej jego majątek osobisty. (okoliczność bezsporna).

M. G. do dnia 4 marca 2015r. zamieszkiwała w domu znajdującym się na nieruchomości stanowiącej własność pozwanego. Obecnie pozwany remontuje ten dom i prowadzi gospodarstwo rolne w C. (zeznania świadka A. W. (1) k- 94v).

W dniu 15 lipca 2014r. wystąpił z pozwem przeciwko powódce o wydanie tej nieruchomości (pozew k- 2-3 akt I C 406/14 Sądu Rejonowego w Kozienicach). Postępowanie to zostało zawieszone postanowieniem z dnia 17 lutego 2015r. do czasu prawomocnego zakończenia postępowania w sprawie I Ns 551/11. (postanowienie k- 76 akt I C 406/14).

Pismem z 2 czerwca 2014r. pozwany wezwał pisemnie powódkę do wydania nieruchomości (pismo k- 49).

Budynek mieszkalny znajdujący się na działce nr (...) jest w dobrym stanie (pisemna opinia biegłego M. D. k- 365 akt I Ns 551/11). Niemniej dom był niezamieszkały. Do 2010r. był wynajmowany pracownikom firmy. Wymaga remontu (zeznania powódki k- 95-i v, k- 53v- 54).

Powódka zgłosiła żądanie o przyznanie jej lokalu socjalnego (pismo k- 61).

Strony pozostają w głębokim konflikcie. Wzajemnie oskarżają się o agresywne zachowania. Obecnie nie toczą się postępowanie karne z tego tytułu. Pozwany był karany za przestępstwo znęcania się psychicznego i fizycznego nad M. G. (okoliczność bezsporna, kopia odpisu wyroku w sprawie II K 480/11 k- 44).

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie niekwestionowanych dokumentów złożonych w sprawie, kopii, w tym zaświadczeń lekarskich, o zatrudnieniu, pism, a także protokołów rozpraw i orzeczeń sądowych, które jako dokumenty urzędowe korzystają z waloru wiarygodności zgodnie z art. 244 k.p.c.

Zeznania stron pozwalają ocenić ich sytuację bytową, zdrowotną, rodzinną. Należy mieć na uwadze, że odmiennie oceniają swoje możliwości zarobkowe. Wynika to nie tylko z odmiennej percepcji, czy subiektywnego oglądu rzeczywistości, ale wynika również z głębokiego konfliktu pomiędzy stronami. Animozje są potęgowane toczącym się sporem majątkowym. Jednak poczucie krzywdy powódki nie jest wyolbrzymione. W wyniku rozpadu rodziny jej sytuacja uległa znacznemu pogorszeniu w aspekcie finansowym. Pogorszeniu uległ jej stan zdrowotny, a przed wszystkim kondycja psychiczna. Te okoliczności znajdują potwierdzenie w zeznaniach świadka A. W. (2). „Wiem, że podupadła finansowo i zdrowotnie. To się zaczęło od kiedy zaczęły się sprawy w sądzie” (k- 94v). Świadek czerpie wiedzę z relacji powódki, ale jej zeznania są też wynikiem jej obserwacji. Zamieszkuje w pobliżu i obserwuje zachowania stron. Nie ma podstaw do odmówienia jej wiarygodności.

Sąd zważył, co następuje:

Podstawą materialnoprawną dochodzonego roszczenia jest art. 138 kro. Zgodnie z tym przepisem w razie zmiany stosunków można żądać zmiany orzeczenia lub umowy dotyczącej obowiązku alimentacyjnego.

Zmiana stosunków to okoliczności w okresie od uprawomocnienia się orzeczenia w sprawie I C 389/11 – 13 marca 2013r. a datą wyrokowania w niniejszej sprawie.

Zobowiązany do świadczeń alimentacyjnych na podstawie art. 60 § 2 kro może być mianowicie tylko rozwiedziony małżonek, który ponosi wyłączną winę rozkładu pożycia – uprawnionym może być więc tylko małżonek niewinny. Rozwód pociągnąć musi za sobą istotne pogorszenie sytuacji materialnej uprawnionego.

Przepis art. 60 § 2 kro wskazuje, że zakres świadczeń zobowiązanego musi być „odpowiedni” w stosunku do usprawiedliwionych potrzeb uprawnionego. Przesłanką rozszerzonego obowiązku alimentacyjnego małżonka ponoszącego wyłączną winę rozkładu pożycia jest ustalenie, że rozwód pociąga za sobą istotne pogorszenie sytuacji materialnej małżonka niewinnego, nie mające jednak cech niedostatku. Ocena, czy nastąpiło takie pogorszenie, zależy od porównania sytuacji, w jakiej niewinny małżonek znalazł się wskutek orzeczenia rozwodu, z sytuacją, w jakiej znajdowałby się, gdyby rozwodu nie orzeczono i gdyby pożycie małżonków funkcjonowało prawidłowo. (wyrok SN 1998-05-07 III CKN 186/98 LEX nr 83804). „Dorosły, sprawny życiowo i zdrowotnie człowiek powinien w pierwszym rzędzie starać się wykorzystać własne możliwości samodzielnego utrzymania się, a dopiero potem liczyć na pomoc alimentacyjną” (wyrok SN z dnia 14 lutego 2001 r., I CKN 1341/00, LEX nr 52433). Należy podkreślić, że alimenty na podstawie art. 60 § 2 k.r.o. mogą być przyznane wyłącznie wtedy, gdy istotne pogorszenie sytuacji życiowej małżonka niewinnego jest bezpośrednim wynikiem rozwodu i nie służy zapewnieniu byłemu małżonkowi równej stopy życiowej (wyrok Sądu Apelacyjnego w Poznaniu z 09.09.2009r. I ACa 565/09 Lex 565/09 Lex nr 756661).

Przyjąć można, że istotne pogorszenie sytuacji materialnej uprawnionego małżonka ma miejsce wtedy, gdy po orzeczeniu rozwodu struktura jego stanu rzeczy jest wyraźnie mniej korzystna w porównaniu ze stanem przed wystąpieniem zjawiska rozpadu rodziny, a pogorszenie jest spowodowane nie tyle i nie tylko samym orzeczeniem rozwodu, ale właśnie szerzej rozumianym rozpadem rodziny. Ujawnienie się tych negatywnych skutków rozwodu może nastąpić nawet po wielu latach i także wtedy stanowią one mogą podstawę do zasądzenia alimentów na podstawie art. 60 § 2 k.r.o. (wyrok SN z dnia 15 lipca 1999 r., I CKN 415/98, Wokanda 2000, nr 6).

Ponadto odnosząc się do oceny, czy nastąpiło istotne pogorszenie warunków życia należy to rozpatrzyć w szerszym zakresie niż tylko kwota zarobków. Ocenie podlega całokształt okoliczności charakteryzujących życiowe i majątkowe położenie rozwiedzionego małżonka. Należy mieć na uwadze, że powódka zgodnie z art. 6 k.c. i art. 232 k.p.c. obowiązana była do wykazania istotnego pogorszenia warunków jej życia oraz związku przyczynowo- skutkowego pomiędzy rozwodem a istotnym pogorszeniem warunków jej życia. Istotnie pozwany osiąga wyższe dochody niż pozwana, ale sama różnica w zarobkach nie jest samoistną, „automatyczną”, przesłanką do wyciągnięcia średniej z osiągniętych dochodów i wyrównania na rzecz strony zarabiającej mniej (wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z 15.07.2005r. IACa 375/04 Lex 147143).

Odnosząc powyższe do realiów niniejszej sprawy należy podkreślić, że powyższe przesłanki sąd bierze pod uwagę również przy ocenie, czy nastąpiła zmiana stosunków na podst. art. 138 kro.

Powódka M. G. w trakcie trwania małżeństwa zajmowała się domem, wychowaniem czwórki dzieci, pracowała w gospodarstwie rolnym. Zrezygnowała z własnej aktywności zawodowej. Rozpad rodziny, związany z tym konflikt, pogorszył jej dobrostan psychiczny. Nasiliły się jej problemy zdrowotne. Sprawa podziału majątku, żądanie wydania nieruchomości, w której zamieszkiwała w trakcie małżeństwa i po jego rozwiązaniu, spowodowała pogorszenie jej sytuacji materialnej. Poza sporem jest, że nie korzysta obecnie z żadnego składnika majątkowego, zatem własność składników majątkowych, będących przedmiotem podziału majątku (choćby papiery wartościowe), nie ma wpływu na jej obecną kondycję finansową i możliwość zaspokajania bieżących potrzeb. Nie dysponuje środkami,

aby wyremontować dom znajdujący się na nieruchomości, której jest współwłaścicielką. Niezależnie od stanu technicznego budynku, to był on nieużytkowany od kilku lat, poprzednio wynajmowany. W budynku tym nie zdecydował się zamieszkać z rodziną Z. G. (1). Podjął się remontu budynku znajdującego się jego nieruchomości, który opuściła powódka, mimo że był znaczenie lepszym stanie – zdjęcia k- 347-349 akt I Ns 551/11.

Nie można jej postawić zarzutu, że nie prowadzi gospodarstwa rolnego skoro nie dysponuje sprzętem rolniczym, nie ma pracowników. Powódka podejmuje starania aktywizacji zawodowej.

Konflikt pomiędzy stronami uniemożliwił dalsze zamieszkiwanie powódki w C.. Jej potrzeby wzrosły, choćby z uwagi na potrzebę wynajęcia mieszkania. Pozwany zakładając rodzinę musiał liczyć się z ciężącymi na nim obowiązkami finansowymi. Jest zatrudniony na umowę o pracę na czas nieokreślony, dostaje premie, nagrody. Ma stabilną sytuację zawodową. Dodatkowo prowadzi gospodarstwo rolne. Nie zasługują na wiarę twierdzenia pozwanego (powoda wzajemnego) o niskiej rentowności gospodarstwa. Pobiera dopłaty obszarowe, a jego wartość została ustalona na kwotę 1 800 000 zł (w zakresie jakim jest objęte postępowaniem o podział majątku). Żona pozwanego jest młodsza od powódki, a nie podejmuje pracy zarobkowej. Nie stawiała się w Powiatowym Urzędzie Pracy i straciła status bezrobotnej. Najmłodsze dziecko pozwanego uczęszcza do przedszkola. Pozwany dysponuje obecnie domem opuszczonym przez powódkę, nie będzie musiał zatem ponosić kosztów wynajęcia mieszkania.

Mając na uwadze, że sprawa o alimenty lub zmianę obowiązku w tym zakresie, służy zabezpieczeniu bieżących potrzeb, nie ma podstaw do zawieszenia postępowania na podst. art. 177 § 1 pkt 1 k.p.c. Orzeczenie w tym zakresie może zostać zmienione w razie zmiany stosunków. Zatem nie należy wykluczać, że taka sytuacja nastąpi w przypadku zakończenia postępowania w sprawie I Ns 551/11. Dlatego też wniosek o zawieszenie postępowania został oddalony. Określając wysokość raty alimentacyjnej należy mieć na uwadze, że na podst. art. 60 § 2 kro roszczenie to nie ograniczą się do zaspokojenia usprawiedliwionych potrzeb uprawnionej. Niemniej jednak Sąd uwzględnił również obciążenia finansowe pozwanego, ponoszone koszty związane nie tylko z bieżącym utrzymaniem, ale również koszty służące zabezpieczeniu substancji majątku wspólnego.

Rozstrzygnięcie w punkcie I i II wyroku Sąd oparł na podstawie art. 138 kro w zw. z art. 60 § 2 kro o odsetkach na podst. art. 481§ 1 k.c., w punkcie III na podstawie art. 333§ 1 pkt 1 k.p.c. Sąd obciążył pozwanego nieuiszczoną opłatą od pozwu stosując art. 113 ustawy z dnia 28 lipca 2005r. (Dz. U. z 1 września 2005r. Nr 167, poz. 1398 ze zm.) na podstawie art. 100 k.p.c. Powództwo wzajemne podlega oddaleniu na podst. art. 138 kro w zw. z art. 60 § 2 kro.

SSR Anna Miłosz

1) Odpis wyroku z uzasadnieniem doręczyć pełnomocnikowi pozwanego (powoda wzajemnego)

16.07.15r.SSR Anna Miłosz